

PEM 11334-7

4E. 148

V 4E. 148

Neljapäeval, 10. märtsil.

Olevik.

Ma sõidan maale.

Sa sõidad maale.

Ta sõidab maale.

Me sõidame maale.

Te sõidate maale.

Nad sõidavad maale.

Minerik.

Ma sõitsin maale.

Sa sõitsid maale.

Ta sõitis maale.

Me sõitsime maale.

Te sõitsite maale.

Nad sõitsid maale.

Reedel, 11. märtsil.

Olevik.

Ma sõidan suveks Hlaapsallu.

Hiki vedab lõbusaid päevi Loomes.

Jüri loodab mitte nõrgalehte

matemaatikas saada.

Tadi saadab meile paki.

Kes püüab, see võidab.

Maa toidab taimeid.

Mitmus

Ma sõitsin suveks Hlaapsallu.

Hiki vetis lõbusaid päevi Loomes.

Jüri lootis mitte nõrgalehte mate

maatikas saada.

⁴ Tädi saatis meile paki.

⁵ Kes püüdis, see võitis.

⁶ Maatatis taimed.

Esmaspäeval, 14. märtsil.

Kirjeldan omnibuse juhti
ja sõitjaid.

Autobussi juht:

bussi juhi kohus on korralikult
säidukit juhtida, ega sõitjatega ja
muuga tegeleda. Ta peab signaali
andma, kui keegi tee peal ees on.

I sõitja: paks härra.

Logu aja pühkis taskurätikuga
otsmikult higi ja ähkis ning puh-
kis.

II sõitja: kübaraga daam.

Paksu härra kõrval istus küba-

raga daam, kiibakal punased lib-
led. Kogu aeg ta tegi omakoti lahti
ja vaatas peeglisse. Liis kastas sõr-
me otsa suus märjaks ja silistas
kulmukarvu, kõrva äärest juukseid.

III säitja: maanaine.

Kanal maanaisel oli munakoru
süles ega pannud seda minutiko-
ki maha

IV säitja: Jüri.

Jüri vaatas aknast välja ja mõt-

les, et ei tea kui mõni lehm või
lammaste peal ees on, kas siis sär-
dab üle nagu raudteerong või jääb
seisma.

Neljapäeval, 17. vee märtsil.

Harjutus.

Lapsed, rittu tüppa! hüüdis
ema.

I, Miko sa nutad, lapsukene? küsis
isa.

"Kägis ei ole vett," ütles keegi.
"Armas vend, võta oma jõud kok-
ku," ütles nõrgem varblane, lenda
ümber ja vaata, ehk leiad kus-
kilt natuke taidust."

Kuldnokk.

Kõrgepalu metsarahil Juhani-
l oli taas taltus kuldnokk. Viima-
ne häälendas üksikuid sõnu, seepär-
rast tunti lindu kaugemalgi.

Kui Juhan hüüdis "kuldnokake,
kus sa oled!" siis vastas tark
linnuke "siin!" Naabetalu väike
Ats, kes lindu iseäranis armastas,
käis tihti Kõrgepalul. Kord kui
Juhan õues viibis, tekkis poisike-
sel mõte kuldnokka ära viia. Ats
püüdis kuldnokka kinni, pistista
tasku ja tahtis salaja koju hiili-
da.

Reedel, 18. märtsil.

Küsimused.

¹ Mis on loll Joonas?

² Miks arvab ema, et poisid jääbeks
merehaigeks?

³ Kuidas ei või merele minna?

⁴ Missärast ütles isa, et ilma säära
saabasteta võib ka merele minna?

⁵ Miks ei saanud laev veel koke mi-

rema hakata

⁶ Miks oli temal nii häa meel?

⁷ Miks ei näinud ta ühtegi heeringat
või hüljest?

⁸ Miks on merel öhtu vaikne?

⁹ Miks oli järgmisel hommikul ärga-
tes juba päike kõrges ja loll kartuleid
müütamas?

¹⁰ Milllest paistab see välja, et Luur-
saarlased hääd inimesed on?

(Järgneb)

Keljapäeval, 17. märtsil.

L a u s e d.

Peetrike, püüa ometi rohkem! üt-
les õpetaja.

Mus sa jooksed, tule ikka tuppa
sööma ka! riddles ema sõnakuulma-
tu Atsiga.

Miko sa kahe ei tulnud? küsis
Helju.

Mispärast sa märkuse said? kü-
sis isa.

Ei tohi saalis vahetunni ajal
jooksta, rääkis õpetaja.

Hiil on valus, kaebas haige.

Ole ikka aus, õpetas ema, siis oled
alati õnnelik.

Emä, osta mulle ka nuku, palus
Mihvi, niisuguse nagu on Heidil.

(Kõrsumuste järgi)

¹⁾ Miks oli lülle sõbra maja ees va-
bedel kalarõrke näha?

²⁾ Miks näitas Taabu talle oma as-
ju?

Teisipäeval, 22. märtsil.

Harjutus.

Krants kadus tihedasse võsastik-
ku. Libedal jääl on mõnus uisur-
tada. Emake valab titre pärast ki-

bedaid pisaraid. Luvitajad asu-
sid kabedatesse tubadesse. Arge us-
kuge kadestate inimeste juttu. Ara-
seltsi niisuguste jõledate inimes-
tega. Ema kopsatas sõredast jahust
kohe dat saia. Nad on sirgunud
tüsedateks meesteks. Ära saa nii
ägedaks! Kes on toa heledas riid-
es neiu? Ma kannan lahedaids
riideid. Klahurid ei hooli vihedast
ega vihedast tundeist. Kes on toa
väledate jalgaodega poiss. Tüdruk

tõmbas juuksed kammiga sile-
daks. Talunik viskab seemet koha-
dasse mulda.

Laupäeval, 26. märtsil.

Harjutus.

M meil on kuri koer Muri. Muri,
ära ole kuri! kas on tõesti ka
teie koer Muri väga kuri? Mut-
ri, ära ole kuri! hüüdis ema.
kas on tõesti ka teie koer Mur

ri väga kuri? küsisin mina.

X naabertalu sulane vastas: M
koer Muri tõesti kuri. naaber-
talu sulane küsis: kas on tõesti
ka teie koer Muri väga kuri? ema
hüüdis: Muri, ära ole kuri!

2. ülesanne

Esmaspäeval, 28. märtsil.

Harjutus.

Mul on igatsus suure järele. Paiss,
sul peaks hääbi olema oma tegude üle.

Tal on Eesti keeles hea number. Mõs
peitub sageli karalus. Lõus peaks rohk-
kem julgust olema. Tas on liig pat-
ju argust. Kel oleks mulle paremat
sulgse anda? Sel poisil on halvad
kambrid. Tal tütarlapsel on ilus
kleit seljas. Les pimedas käigus on
õudne olla. Kõus on mu pall? Kes
võiks mulle nõu anda? Mis siin
on? On see siis nii? Taheti toitu,
et kustutada nälga. Kas nägid teda?

Kesk-nädalal, 30. märtsil.

Üirve ja minu kahekõne
kooliteel.

Üirve lähed kooli ja mõtleb:
"Ei tea kuhu Maata täna hommi-
kul nii kauaks jääb?"

Mina: "Üirve, oota!"

Üirve: "Ei tea, kas hiljaks ka jääma"

Mina: "Ega ei jää. Kell pole ju su-
gugi veel nii palju."

Uirve: „Ma olen nii kui rändur.
Üks päev istun ühes kohas,
teine päeva teises. Aina puut-
dub ja ükski istuda ei taha.”

Mina: „Nojah, nüüd see aga, aga
on sul kõik ilusasti õpitud.”

Uirve: „On küll. Täna on tore tund-
jaunistamine.”

Neljapäeval, 30. märtsil.

Mina poolitan.

Ke-vad tu-Leb.

Ke-vad tuleb. Mäe-kin-kad ja
kõr-ge-mad ko-had mus-ta-vad.
Klei-na-maa-le ilmu-vad rõõm-sad
„mus-ta-kuue-mehed” ja vi-li-sta-
vad ko-gu päe-va. Põõ-saste ja
mätaste vor-jus va-hi-vad rös-
ke samb-la seest kol-la-red pää-

ke-sed väl-ja, na-gu lap-sed ham-
mikul oma voo-di-kes-test. Val-
gust ja päi-ke-se-pais-tet on kõik-
jal nii pal-ju, et silmad sel-le-
ga vae-valt suu-da-vad har-ju-
da.

Laupäeval, 2. aprillil.

Harjutus.

Miks ei kiinta veel kesapäldu.
Ma ei oska veel kiinda. Lap-
se kätte ei anta püssi. Ei saa

sü tarku mulle traasti anda!
Liin pole midagi karta. Ära
karda koera! Ta armastab ai-
nult teisi inimesi laita. Ära
nüüd laida mu hääd sõpra.
Nõdralt ei nõuta palju. Tal ei
olnud aega peergu põlema lai-
ta. Ära riida neid helmeid
ritta! Lapsuke, ära kurda enam!
Õeke, sul nüüd ei maksa enam
kurta! Ära riida enam, sest

nüüd ei ole aeg nüita! Koer
tahtis kandi rusuhunnikusse
peita. Jaan, mine jooda sina
loomad! Äde ei viitsinud mei-
le suppi keeta. Lõber ei taht-
nud mult vana võlga nõuda.
Miks ei hüüta sõpru kokku?
Kuike, sõber, läida peerg põlema!

Esmaspäeval, 4. aprillil.

Mesilased kevadel.

Kevadine päike äratab mesilase
tarus talveunest. Mesilind hõõrub
käppadega une silmist, äratab selt-
simehed unest. Rühkivad teised siis
kõik iheskoos aknale vaatama, kas
lummi ja jää (on) lähed ning külm
põhjatuul põgeneneb. Käevad mesi-
linnud, et päike paistab heledasti,
ilm on ilus ning soe. Tuleneb siis

suminal tarust välja, atse lähema
õunapuu juurde ja kivistad. "Kas
sul, õunapuuke, on juba ka mi-
dagi meie tarvis? Kogu talve ole-
me pidanud tublisti nälgima!"

Teisipäeval, 5. aprillil.

Harjutus.

Ainsus.

Nimetar: Koolis on **kaustik** tar-
vilik asi. näitakse

Osastar: Igalt õpilaselt **kaustikut**

Omastar: Mõne **kaustiku** lehed on
rebitarad.

Lisseitl: Ma kirjutasin **kaustiku**
se kirjandi.

Kaasaütl: Olen **kaustikuga** varus-
tatud.

Geestiitl: Tõmbasin **kaustikust** värb
ja ühe lehe.

Alaleitl: **Kaustikul** on sinised
kaaned.

Ylmaütl: Raske on läbi saada **kaus-**
tikuta.

Mitmus.

Nimetav: Koolis on **kaustikud**
tarrilikud asjad.

Osastav: Igalt õpilaselt nõutakse
kaustikuid.

Amastav: Mõnede **kaustikute** lehed
on rebitarvad.

Sisseütl: Ma kirjutasin **kaustiku-**
tesse kirjandid.

Kaasaütl: Olen **kaustikutega** va-
rustatud.

Seestütl: Tämbasin **kaustikute**st

välja ühed lehed.

Alalütl: **Kaustikutel** on sini-
sed kaaned.

Ülmaütl: Raske on läbi saada il-
ma **kaustikuteta**.

Heskrädalal, 6. aprillil.

Harjutus.

Olevik

Minevik.

+ Mina tõttan. + Mina tõttasin.

+ Tõttama- tõtata.

+ Mina hüppan. + Mina hüppasin

+ Hüppama hüpata.

Olevik. Minerik.

- Mina kirjutan. - Mina kirjutasin.

- Kirjutama- kirjutada.

- Mina naeran. - Mina naersin.

- Naerma- naelda.

+ Mina ruttan. + Mina ruttasin.

+ Ruttama- rutata.

Nagu **kaustik** kääntatakse ka-

hesilbilised **"ik"** lõpuja sõnad.

Ainsus.

+ Nim. kes? aednik.

+ Osast. keda? aednikku.

+ Omast. kelle? aedniku.

+ Liseseütl. kellesse? aednikku.

+ Kaasütl. kellega? aednikuga.

+ Lööstütl. kellest? aednikust.

+ Ahalütl. kellel? aednikul.

+ Ilmaütl. kellest? aednikuta.

Mitmus.

+ Nim. kes? aednikud.

+ Osast. keda? aednikke.

+ Omast. kellede? aednikkude.

- Lisseitl. kelledesse? aednikkudesse.
- + Kaasaitl. kelledega? aednikkudega.
- + Seestitl. kelledest? aednikkudest.
- + Alalütl. kelledel? aednikkudel.
- + Ilmaütl. kelledeta? aednikkudeta.

Nagu „aedrik“ käätakse mik-, rik-,
lik-, stik-, tik-, ndik-, pik-, rik-,
rik. lõpuiga sõnad.